

C.J. Hambro og "Elverumsfulmakten"

Bjørn Dahl gir i Aftenposten 23.10.1991 et helt feilaktig uttrykk for :"- at C.J.Hambro er blitt berømt for å ha fått istand den kjente Elverumsfullmakten 9.april 1940, og: "ha tatt seg selv, konge og storting ut av Oslo".

1] → **Noen Elverumsfullmakt eksisterer jo ikke !!** Kun et fremlagt forslag, som ble avvist av Stortinget på Elverum i 1940. Men, ad et kunstknep ble det i London i 1941/42, av forslaget trikset og mikset til en slags "Elverumsfullmakt". Terje Wold og Trygve Lie, juristene i Nygaardsvoldregjeringen, brukte Grundlovens § 17 i sitt trikseri. Da tekstforandret loven

Visse andre forslag, enn det Hambro'ske, ble i samme åndedrag vedtatt ved avstemning å skulle gjelde for regjeringen Nygaardsvold i tiden fremover. Disse vedtakene ble å finne i kommunikéene i tre Hedemarksaviser 11.april 1940, nemlig i : Hamar Arbeiderblad (A), Hamar Stiftstidende (H) og Østlendingen (B).

Flere seriøse historikere har tatt avstand fra denne stadige "postuleringen" av den Hambro'ske Elverumsfullmakt. En av dem var historikeren, utenriksminister Halvdan Koht, som personlig var tilstede på Elverum 9.april 1940, sier i et intervju med ham 14.april 1957, om denne Elverumsfullmakten :"- ho finnst ikkje !!" (Jeg har det på lydbånd) . Tilsist sa kong Olav det samme til Geir Helljesen i det store intervjuet han hadde med kong Olav, en tid før kongens død. Kong Olav protesterte endog på Geir Helljesens formulering i spørsmålet om nettopp denne saken.

I London protesterte C.J.Hambro på misbruket der av hans forslag. Ja, også etterat han kom tilbake til Norge !

Når C.J.Hambro, landets første mann nest etter kongen, og leder av Stortinget, sørget for å berge seg selv, kongen, regjeringen og stortingets representanter ut av Oslo i farens stund: - var det egentlig så stor en bragd?? Han var jo "hjordens hyrde", med meget stor makt i statsapparatet. Og vi, alle vi tilhørende det brede lag av folket, måtte da være helt aparte, som maktet "å ta oss ut av" det bombe-truede Oslo den 12.april 1940 ved egen hjelp, tilfots, på lastebiler og med tilfeldige tog ...

Jeg ser ingen grunn til berømmelse av hverken stortingspresidenten eller de øvrige, som av oss selv. Vi gjorde, alle, det naturlige når en fare truet oss.

Vi kan like gjerne gjøre krav på en minnestein e.l. foran Stortinget som av hvilken som helst politiker for krigsinnsats i de fem årene: 1940-1945. Vi var da faktisk her i alle årene og tok vare på fedrelandet, og førte en krig kropp og sjel fikk merke. Reis heller en minnestein for Stortingsinngangen av den ukjente borger. Kall ham gjerne : den ukjente soldat, symbolisert ved et barn, en kvinne og en mann i hverdagsantrekket!

Med tanke på ettersekkene.....